

Πρόσοψη του κτηρίου της 2ας Μεραρχίας

Διαφύλαξη και ανάδειξη του πολιτισμού και της ιστορικής γνώσης

Μιλά η Μαριλένα Λασκαρίδου, αντιπρόεδρος του «Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδου»

Αρχικά, ποιες περιστάσεις/συγκυρίες σας έφεραν κοντά στο Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδου; Πώς αισθάνεστε ως λειτουργικό μέλος του ιστορικότατου αυτού κοινωφελούς πολιτιστικού φορέα και τι εμπειρίες έχετε αποκομίσει;

Η ενεργή μου ενασχόληση με τη Βιβλιοθήκη «Καίτη Λασκαρίδου» ξεκίνησε από την αρχή της λειτουργίας της το 1993. Η βιβλιοθήκη ιδρύθηκε από τον Κωνσταντίνο Λασκαρίδη στη μνήμη της συζύγου του και στεγάστηκε σε νεοκλασικό κτήριο στο Νέο Φάληρο.

Η μέχρι τότε επαγγελματική μου δραστηριότητα αφορούσε τον χώρο της διαφήμισης, καθώς οι βασικές μου σπουδές ήταν στη Διαφήμιση, το Μάρκετινγκ και την Κειμενογράφηση. Ωστόσο, ιδιαίτερα μεγάλο μέρος της ζωής μου καταλάμβανε πάντα η

κοινωνική προσφορά, μέσα από υπηρεσίες σαν απλό στρατευμένο μέλος σε εθελοντικές οργανώσεις, που αφορούν ιδιαίτερα «παιδιά σε ανάγκη». Επομένως, η ευκαιρία να ασχοληθώ με τον χώρο του βιβλίου και του πολιτισμού, αλλά και με τον χώρο της εκπαίδευσης μέσω προγραμμάτων για μαθητές δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου ήταν και συνεχίζει να είναι μοναδική και γεμάτη ενδιαφέρον και προκλήσεις.

Από το Νέο Φάληρο, η Βιβλιοθήκη «Καίτη Λασκαρίδου» μετακόμισε στον Πειραιά το 2006 και εξελίχθηκε στο «Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδου», του οποίου είμαι αντιπρόεδρος. Οι δραστηριότητες πολλές και ποικίλες, από εκδηλώσεις και σεμινάρια ποικίλου ενδιαφέροντος ανοιχτά στο ευρύ κοινό μέχρι τον Λογοτεχνικό Διαγωνισμό για μαθητές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στη μνήμη της Καίτης Λασκα-

ρίδου, την υποτροφία για σπουδαστές βιβλιολογίας στη μνήμη του Γιώργου Κάρτερ και τα εκπαιδευτικά προγράμματα για μαθητές όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, τα οποία παρέχονται εντελώς δωρεάν και στηρίζονται από ακαδημαϊκούς, πανεπιστημιακούς δασκάλους, νέους επιστήμονες, καλλιτέχνες, ηθοποιούς, εμπνευστές και συγγραφείς. Κάθε χρόνο φιλοξενούμε στο Ίδρυμα, στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, περί τα 20.000 παιδιά, κυρίως από την περιοχή της Αττικής, αλλά και από την περιφέρεια.

Από τη μεταφορά και την ίδρυση του Ιδρύματος στον Πειραιά μέχρι σήμερα, έχουμε την εντυχή να το βλέπουμε να μεγαλώνει συνεχώς, να διευρύνει τις δραστηριότητές του σε πολλούς τομείς, όπως εκπαίδευση, ναυτιλία, προγράμματα ψυχικής υγείας, επιμορφωτικά σεμινάρια, εκδοτι-

σμού

σπουδαστές βιο-
γουν Κάρτερ και τα
ματα για μαθητές
εκπαίδευσης, τα
ώς δωρεάν και στη-
κούς, πανεπιστη-
τους επιστήμονες,
ς, εμπνευστές και
ο φιλοξενούμε στο
ον προγραμμάτων
αιδιά, κυρίως από
αλλά και από την

ν ίδρυση του Ιδρύ-
χρι σήμερα, έχου-
πουμε να μεγαλώ-
νει τις δραστηριό-
μεις, όπως εκπαί-
δάμματα ψυχικής
εμεινάρια, εκδοτι-

κή δραστηριότητα (πρακτικά ημερίδων του Ιδρύματος, συλλογικές εκδόσεις, ανέκδοτο υλικό από το έργο του Εμμανουήλ Κριαρά) και να στεγάζεται πλέον σε τρία κτήρια, με συγκεκριμένο ρόλο και λειτουργία το καθένα, όπου όμως όλα μαζί συμπληρώνουν το όραμα και συνθέτουν αυτό που είναι σήμερα το «Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη»: ένας οργανισμός ζωντανός που συνεχώς εξελίσσεται.

Η βιβλιοθήκη του Ιδρύματος κρύβει στο εσωτερικό της έναν ανεξερεύνητο απ' το ευρύ κοινό πνευματικό πλούτο, ο οποίος απαρτίζεται από ένα σπάνιο σύνολο εκδόσεων, βιβλίων, αρχείων, αντικειμένων και τεκμηρίων, προερχόμενο από ετερόκλητες περιόδους της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας, όπως επίσης από ποικίλα επιστημονικά πεδία. Πείτε μας μερικά λόγια για τον ιδιαίτερο αυτό χαρακτήρα της βιβλιοθήκης «Καίτη Λασκαρίδη».

Η βιβλιοθήκη του Ίδρυματος Αικατερίνης Λασκαρίδη ξεκίνησε, όπως προανέφερα, από το Νέο Φάληρο ως Βιβλιοθήκη «Καίτη Λασκαρίδη» και στη συνέχεια ενσωματώθηκε στο Ίδρυμα, του οποίου αποτελεί αυτοτελές αλλά αναπόσπαστο κομμάτι. Χωρίζεται σε δύο διακριτά τμήματα, τη δανειστική και την ιστορική βιβλιοθήκη.

Το δανειστικό τμήμα της βιβλιοθήκης μας αριθμεί περίπου 30.000 τίτλους, στεγάζεται στο επιταώροφο κτήριο της οδού Κουντουριώτου 173 και λειτουργεί με μέλη. Πρόκειται για ένα ζωντανό κύτταρο γνώσης, εκπαίδευσης και πολιτισμού στο κέντρο του Πειραιά, έναν χώρο ανοικτό και φιλικό για όλους. Προσδοκά να προσφέρει πρόσβαση στη γνώση απευθυνόμενη στο ευρύ κοινό, να αναπτύξει τη φιλιαναγνωσία και να βοηθήσει στην εκπαιδευτική διαδικασία. Περιλαμβάνει βιβλία που καλύπτουν θεματικά όλους τους τομείς της γνώσης, με ιδιαίτερα αναπτυγμένο το λογοτεχνικό τμήμα, που περιλαμβάνει κλασική και σύγχρονη, ελληνική και ξένη λογοτεχνία. Διαθέτει περιοδικές εκδόσεις, οπτικοακουστικό και πληροφοριακό υλικό, καθώς και ένα πλούσιο Παιδικό τμήμα με βιβλία που απευθύνονται σε νηπιακές ηλικίες έως και εφήβους. Το περιεχόμενο της βιβλιοθήκης ανανεώνεται και συμπληρώνεται συστηματικά, τόσο από δωρεές μελών και φίλων αλλά και με αγορές νέων τίτλων.

Ξεχωριστό και πολύ σημαντικό τμήμα της Δανειστικής Βιβλιοθήκης είναι το Ναυτικό τμήμα. Περιλαμβάνει υλικό που καλύπτει τους τομείς της ναυτικής ιστορίας, των ναυτικών επαγγελματιών, της ναυτι-

Η Μαριλένα Λασκαρίδου γεννήθηκε στην Αθήνα από πατέρα Εγγλέζο και μητέρα Ελληνίδα. Πέρασε τα πρώτα χρόνια της ζωής της στην Αγγλία και στη συνέχεια εγκαταστάθηκε με τους γονείς και τα τρία αδέρφια της στην Αθήνα. Εκτός από αγγλικά και ελληνικά, μιλάει γερμανικά και γαλλικά.

Παρακολούθησε και ολοκλήρωσε στην Ελλάδα τμήμα Αγγλομαθών Γραμματέων Διοίκησης Επιχειρήσεων και Δημοσίων Σχέσεων και συνέχισε τις σπουδές σας στην Αγγλία στη Διαφήμιση, Μάρκετινγκ και Κειμενογράφηση στο Southend College of Art and Design. Η επαγγελματική της δραστηριότητα αφορά το αντικείμενο των σπουδών της. Εργάστηκε αδιαλείπτως μέχρι τη γέννηση της τρίτης της κόρης. Είναι παντρεμένη με τον Πάνο Λασκαρίδη και έχουν τέσσερα παιδιά, τρία κορίτσια και ένα αγόρι. Από το 1993 είναι πρόεδρος της Βιβλιοθήκης «Καίτη Λασκαρίδη» και από το 2006 αντιπρόεδρος του «Ίδρυματος Αικατερίνης Λασκαρίδη»

κής τεχνολογίας και ναυπηγικής, της αλιείας, καθώς και των φάρων. Στην προσπάθειά μας να παρέχουμε στους χρήστες μας έναν όσο το δυνατό πληρέστερο κατάλογο ναυτιλιακών τεκμηρίων αναζητούμε συνεχώς φορείς με τους οποίους η συνεργασία μας θα δημιουργήσει έναν Συλλογικό Κατάλογο Ναυτιλιακών Βιβλιοθηκών. Για τον λόγο αυτό το «Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη» έχει συνάψει ήδη συνεργασία με φορείς όπως το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, το Ίδρυμα Ευγενίδου, το Ναυτικό Μουσείο Ελλάδος (Τρίγωνο Ναυτικών Βιβλιοθηκών), το City University London-LLM in Maritime Law (Greece) και η Ναυτική Σχολή Πολέμου. Σύντομα θα ολοκληρωθεί και η συνεργασία της βιβλιοθήκης μας με τη βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο memorandum συνεργασίας που έχει υπογραφεί ανάμεσα στα δύο ιδρύματα.

Ξεχωριστό τμήμα της βιβλιοθήκης του Ιδρύματος αποτελεί αυτό που ονομάζουμε Ιστορική Βιβλιοθήκη.

Με ποιο τρόπο περιήλθαν στην κατοχή του Ιδρύματος, και κατ' επέκταση της βι-

βλιοθήκης του Ιδρύματος, όλες αυτές οι μοναδικές συλλογές Ελλήνων και ξένων λογίων, συγγραφέων και ακαδημαϊκών (δωρεές, αγορές κ.λπ.); Ποιο είναι το σχέδιο για τον εμπλουτισμό/διεύρυνση του υπάρχοντος δυναμικού της βιβλιοθήκης;

Όπως προανέφερα, οι προσκτήσεις και δωρεές συλλογών βιβλιοθηκών και αρχεϊακού υλικού σημαντικών ανθρώπων των γραμμάτων και των τεχνών συγκρότησαν την Ιστορική Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος. Οι συλλογές αυτές καταλογογραφούνται και βρίσκονται συνεχώς υπό επεξεργασία από τους βιβλιοθηκονόμους του Ιδρύματος, διατηρώντας την ενότητά τους, σύμφωνα με τον συλλεκτικό προσανατολισμό του κάθε κτήτορα, με το σκεπτικό ότι και αυτό είναι ένα στοιχείο που ενδιαφέρει τον επισκέπτη και μελετητή. Η Ιστορική Βιβλιοθήκη δηλαδή παρακολουθεί κατά χρονολογική τάξη και κατά τομέα του επιστητού τα επιτεύγματα του ελληνικού πολιτισμού στα γράμματα, στις επιστήμες και τις τέχνες, από την προϊστορική εποχή, την κλασική και ελληνιστική περίοδο, τα χρόνια του βυζαντινού πολιτισμού και της Οθωμανικής

Μερικές από τις συλλογές του Ιδρύματος

- **Η Συλλογή Αλιείας και Ιχθυολογίας** του δόκτορα ιχθυολογίας Κωνσταντίνου Λασκαρίδη, πατέρα του Πάνου και του Θανάση Λασκαρίδη
- **Η Ναυτική Συλλογή**, που αποτελείται από αντικείμενα που έχουν συλλεγεί από τον Πάνο Λασκαρίδη και αφορούν τη θάλασσα και τους θαλασσιούς
- **Η Συλλογή Nelson**, η οποία περιλαμβάνει 82 ιδιόγραφες επιστολές του Λόρδου Ναυάρχου Nelson
- **Η βιβλιοθήκη του συλλέκτη Αθανάσιου Οικονομόπουλου (Biblioteca Graeca)**, με εκδόσεις των ελληνικών κειμένων όλων εκείνων των συγγραφέων που έζησαν πριν από την πτώση της Κωνσταντινούπολης (αποτελείται από 3.200 τίτλους)
- **Η Συλλογή του μεγάλου κριτικού και ιστορικού της νεοελληνικής λογοτεχνίας Κ.Θ. Δημαρά**, η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων βιβλία του 18ου και 19ου αιώνα, καθώς και τίτλους γνωστών ιστορικών και λογοτεχνικών περιοδικών του 20ού αιώνα
- **Η Συλλογή του επιφανούς Έλληνα φιλοσόφου και ακαδημαϊκού Ιωάννη Ν. Θεοδωρακόπουλου**, με έργα από τον χώρο της κριτικής της λογοτεχνίας και φιλοσοφίας, ιδιαίτερα της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας

Κτήριο 2ας Μεραρχίας, Αίθουσα Nelson

Τμήμα του Φάρου Μαλέα (συλλογή φαρικών αντικειμένων)

Κυριαρχίας, την Επανάσταση και ως σήμερα. Η οργάνωσή της όμως δεν είναι απλά θεματική, ούτε αλφαβητική, αλλά επικεντρώνεται και προβάλλει τον χαρακτήρα κάθε θεματικής ενότητας, όπως τον διαμόρφωσαν βιβλιογραφικά άνθρωποι των γραμμάτων.

Οι συλλογές που έχουμε στη διάθεσή μας καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αντικειμένων και γνωστικών αντικειμένων, κυρίως από τον χώρο των ανθρωπιστικών σπουδών. Ενδεικτικά θα ήθελα να αναφέρω κάποιες από αυτές:

• Η βιβλιοθήκη του συλλέκτη Αθανάσιου Οικονομόπουλου, γνωστή και με το προ-

σώνυμο Biblioteca Graeca, έχει ως αντικείμενο τις εκδόσεις των ελληνικών κειμένων όλων εκείνων των συγγραφέων που έζησαν πριν από την πτώση της Κωνσταντινούπολης. Αποτελείται από 3.200 τίτλους, η έκδοση των οποίων εκτείνεται από τον 15ο έως τα τέλη του 19ου αιώνα.

• Η Βιβλιοθήκη του κριτικού, ιστορικού της νεοελληνικής λογοτεχνίας και μελετητή του νεοελληνικού Διαφωτισμού Κ.Θ. Δημαρά αποτελεί μία από τις πλέον σημαντικές ερευνητικού περιεχομένου συλλογές. Θεματικά καλύπτει πρωτίστως ενδιαφέροντα φιλολογικά και ιστορικά θέματα και δευτερευόντως ζητήματα λαογραφίας, λογοτεχνίας και της

ιστορίας της. Η συλλογή περιλαμβάνει βιβλία του 18ου και 19ου αιώνα, φυλλάδια του 19ου αιώνα, εισιτηρίους λόγους, καθώς και τίτλους γνωστών ιστορικών και λογοτεχνικών περιοδικών του 20ού αιώνα. Σημαντικό κομμάτι της συλλογής αποτελείται από δείγματα της εργογραφίας των πλέον σημαντικών λογίων του 19ου και του 20ού αιώνα, ουσιαστικά όλο το πρωτότυπο υλικό που χρησιμοποιήθηκε στην πρώτη έκδοση, καθώς και στις επανεκδόσεις της *Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*.

• Η Βιβλιοθήκη του επιφανούς Έλληνα φιλοσόφου Ιωάννη Ν. Θεοδωρακόπουλου, ακαδημαϊκού, καθηγητή Φιλοσοφίας και ιδρυτή της Ελευθέρας Σχολής Φιλοσοφίας «Ο Πλήθων», που περιήλθε στα χέρια του Ιδρύματος ύστερα από την ευγενική προσφορά της οικογένειας του Στράτη και της Δέσποινας Στρατήγη, περιέχει κατά κύριο λόγο βιβλία που άπτονται κριτικής της λογοτεχνίας και φιλοσοφίας, με έμφαση στην αρχαία ελληνική φιλοσοφία. Η Βιβλιοθήκη μέχρι πρόσφατα στεγαζόταν στη Βιβλιοθήκη της Σπάρτης Εξίσου. Αν όχι πιο σημαντικό σε περιεχόμενο, είναι το προσωπικό του αρχείο, το οποίο στεγαζόταν στη Σχολή.

• Η Βιβλιοθήκη του Γεώργιου Δολιανίτη, ιδρυτή του ομώνυμου Κέντρου Σπουδών και Ερευνών, εκδότη και συλλέκτη, αποτελεί μία από τις πιο γνωστές και σπάνιες ελληνικές συλλογές, τόσο λόγω μεγέθους

Κεντρική Αίθουσα κτηρίου 2ας Μεραρχίας, Βιβλιοθήκες Αθανάσιου Οικονομόπουλου (Biblioteca Graeca) και Κωνσταντίνου Δημαρά

